

Regler, rammer og retningslinjer på kystbeskyttelsesområdet i Sønderborg Kommune

- en guide

Indhold

Hvorfor denne guide?	3
Hvem har ansvar for hvad?	3
Hvad giver kommunen lov til?	4
Typer af kystbeskyttelse	6
Hvornår skal jeg søge om en tilladelse?	7
Hvad kan jeg gøre uden en tilladelse?	7
Hvordan søger jeg om tilladelse?	8
Hvordan er processen?	8

Hvorfor denne guide?

Guiden kan give dig svar på, hvornår det er nødvendigt at søge om tilladelse, hvordan du søger og hvad det videre forløb er.

Sønderborg Kommune er en af de danske kommuner, som har den længste kyststrækning. De mange kilometer kyst med naturlige skrænter, strande, fjorde, vige, nor og kystskove gør landskabet i Sønderborg Kommune til noget særligt. Enkelte dele af landskabet henligger stadig, som istiden skabte det. Kyststrækninger uden anlæg og anden menneskelige forstyrrelse er et eksempel på oprindelig natur. Kysten og skrænterne udgør samtidig en fysisk sammenhængende natur, der kan virke som biologiske spredningsveje for vilde dyr og planter.

Sønderborg Kommune har et lovgivet ansvar for at bevare både de landskabelige værdier og na-

turen. Det betyder blandt andet, at vi skal sørge for, at vores mest værdifulde kystlandskaber forbliver uforstyrrede af tekniske anlæg. Sønderborg Kommune skal derfor administrativt kunne håndtere de modsatrettede interesser: Vi skal beskytte naturen og et dynamisk uforstyrret kystlandskab og samtidig imødekomme borgernes ønsker om at beskytte deres ejendom.

Kystbeskyttelsesloven og kommuneplanens retningslinjer sætter rammen for administrationen af kystbeskyttelsessager i Sønderborg Kommune. Det er det råderum, vi har, når vi konkret skal vurdere den enkelte ansøgning og de særlige forhold, der knytter sig specielt til lige dette projekt. Forhåbentlig kan denne guide tydeliggøre hvilke regler og retningslinjer, vi skal tage hensyn til i vores behandling af en ansøgning.

Hvem har ansvar for hvad?

Ejer du en grund ud til kysten, har du selv ansvar for at beskytte din ejendom mod havets påvirkning og oversvømmelse.

Kommunen har ansvaret for at behandle sager om kystbeskyttelse. Den opgave overtog vi fra Kystdirektoratet den 1. september 2018. Kystdirektoratet giver fortsat tilladelse til anlæg på søterritoriet samt til terrænændringer på kysten, der kan påvirke den naturlige kystudvikling.

For at optimere behandlingen af sager om kystbeskyttelse er en række lovgivninger med den nye kystbeskyttelseslov fra 2018 samlet hos én myndighed. Kompetencen til at varetage og inkludere disse lovområder i én afgørelse om kystbeskyttelse er overordnet samlet hos kommunen. Det gælder fx naturbeskyttelsesloven, skovloven, jagt- og vildtforvaltningsloven. Det er valgfrit for kommunen som myndighed, om vandløbsloven skal være en del af afgørelsen.

Kommunen skal efter planloven også vurdere, om projektet har en væsentlig indvirkning på miljøet.

Dette sker på baggrund af en særskilt VVM-ansøgning.

Vær opmærksom på, at du måske skal søge om landzonetilladelse, når kystbeskyttelsesplanlægningen er placeret i landzonen.

Hvad giver kommunen lov til?

Lovgrundlag og vurderingskriterier

Formålet med kystbeskyttelse er at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelser eller kystnedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet. Sønderborg Kommune skal ved administration af kystbeskyttelsesloven afveje disse 6 hensyn:

1. Behovet for kystbeskyttelse
2. Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1 a (et kommunalt fællesprojekt)
3. Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet
4. Rekreativ udnyttelse af kysten
5. Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten
6. Andre forhold

Kystbeskyttelsesloven angiver ikke hvilke af hensynene, der er vigtigst. De enkelte hensyn skal derfor indgå på lige fod i afgørelsen, alt efter deres relevans i den konkrete sag. På næste side finder du en uddybning af de 6 hensyn.

Metoder til vurdering af behov for kystbeskyttelse:

Stormflod og oversvømmelse

Sønderborg Kommune har udarbejdet en klimatilpasningsplan, der indeholder en risikokortlægning af de scenarier, vi kan forvente, når storm og regn pludseligt rammer os. Her er det muligt at se, hvor og hvor ofte oversvømmelser sker. Ved at kombinere dette med de økonomiske og praktiske konsekvenser har kommunen beskrevet, hvor der bør iværksættes nogle handlinger.

Du finder klimatilpasningsplanen på www.sonderborgkommune.dk/politik/klimatilpasningsplan.

På www.kystplanlagger.dk er det muligt at se en landsdækkende modellering og risikovurdering for erosion og oversvømmelse under forskellige hændelser og tidsperspektiver.

Erosion

Når vi skal vurdere graden af erosion, bruger vi Kystdirektoratets kystatlas, www.kystatlas.dk. Her er det muligt at få et billede af både den akutte erosion fra storm og voldsomme hændelser samt den kroniske erosion fra havstrømme og bølgepåvirkninger.

Mere om afvejning af de 6 hensyn

1. Behovet for kystbeskyttelse

Kystbeskyttelsesloven giver grundejeren mulighed for at beskytte sin ejendom mod erosion eller oversvømmelse. Der skal grundlæggende være et behov for at kystbeskytte og en risiko for oversvømmelse eller erosion.

Behovet er som udgangspunkt et samspil mellem fare og værdier. Hvis der er fare, men ingen værdier - eller store værdier, men ingen fare, er der intet eller et lille behov. Hvor ingen af de øvrige hensyn taler imod en tilladelse, kan der i særlige tilfælde gives tilladelse, selvom der kun er et meget lille eller intet behov.

2. Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1 a (et kommunalt fællesprojekt)

Det er muligt at ansøge om kystbeskyttelse af kun en enkelt ejendom. Det kan dog være relevant for flere ejendomme på en strækning at få en sammenhængende kystbeskyttelse. I dette tilfælde kan I søge om et fælles projekt, eller som det hedder i kystbeskyttelsesloven - et kommunalt fællesprojekt. Her er det muligt at bede kommunen om at fungere som procesmyndighed, hvis det fx ikke er muligt at blive enige om en løsning og en bidragsfordeling.

I kommunale fællesprojekter er det kommunens opgave at fremme projektet, det vil sige godkende en igangsættelse af et projekt, der er økonomisk optimeret i forhold til behovet for beskyttelse.

For ansøgninger, som ikke er kommunale fællesprojekter, skal der ikke afvejes et økonomisk hensyn. Her må du som ansøger selv vurdere, om omkostningerne til etablering og vedligeholdelse står mål med værdien af det, du ønsker at beskytte.

3. Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet

Kystbeskyttelsesprojektet skal være egnet til at løse det konkrete problem med oversvømmelse eller erosion. Hvis der er flere mulige projekter, der ser ud til at være lige gode, vil vi kigge på anlæggets levetid og påvirkning over tid på strækningen.

Nabostrækninger må som udgangspunkt ikke blive påvirket. Det er dog muligt at gøre en undtagelse, for eksempel hvis et projekt "lukker et hul", hvor der i forvejen er intensiv og lovlig hård kystbeskyttelse.

Flere kystbeskyttelsesformer kan flytte en erosionsproblematik til naboejendomme, som vil blive mere udsatte. De kan blive udsat for en såkaldt læsideerosion, som æder af stranden ud for naboerne.

I hensynet til den miljømæssige kvalitet er det en forudsætning, at der anvendes rene materialer, som ikke forurener i hele anlæggets levetid.

Vi vurderer også "kystbeskyttelsesforanstaltningens naturmæssige kvalitet", hvilket er en vurdering af projektets indvirkning på blandt andet på kystlandskabet og naturens frie udfoldelse. Med naturens frie udfoldelse menes der, at en naturlig udvikling af kysten med aflejring og erosion som følge af påvirkning fra vind, vandstand, bølger og strøm, så vidt muligt skal foregå uhindret. En eventuel kystbeskyttelse skal altså ikke unødigt forstyrre eller hindre disse naturlige og dynamiske processer. Der skal tages hensyn til de særlige kystlandskaber, vi har. Vi kigger også på, om der er beskyttet natur, beskyttede arter eller Natura 2000-områder, der skal tages hensyn til.

4. Rekreativ udnyttelse af kysten

Kysterne byder på mange muligheder for friluftsoplevelser og gode naturoplevelser. Der er rig mulighed for badning, sejlad, fiskeri og vandreture langs vores kyster.

Vi kigger derfor på, om den nuværende rekreative udnyttelse forværres, bevares eller forbedres. Der må gerne ske en forbedring af muligheden for den rekreative udnyttelse.

5. Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten

Et kystbeskyttelses anlæg må ikke forringe den eksisterende adgang til og langs kysten.

I Sønderborg Kommune er der mange muligheder for adgang til kysten og for at vandre ad stier langs kysten. Der er offentlig adgang til at færdes langs alle strande uanset ejerforhold. Kortvarigt ophold på private strande er dog kun tilladt mere end 50 meter fra beboelse.

Vi kigger på, om passagemulighederne til og langs kysten bliver berørt. Er stranden en del af en vandrerute? Vil den fremtidige passagemulighed blive hindret, bevaret eller fremmet?

6. Andre forhold

Dette hensyn skal sikre et samspil mellem andre forhold på området både lokale, kommunale og nationale.

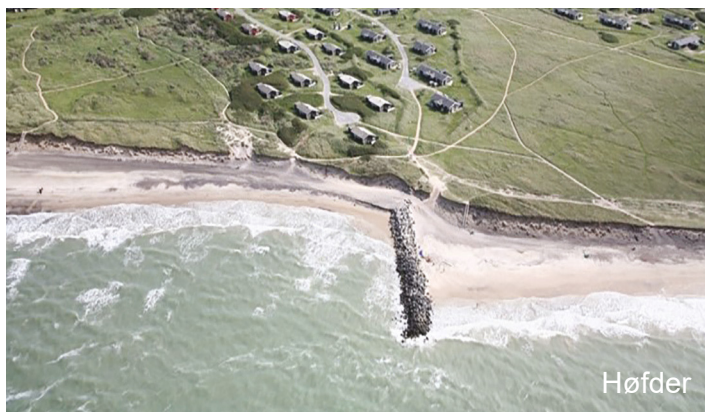
Dette hensyn rummer bl.a. de hensyn, der skal varetages i den lovgivning, der skal inkluderes.

Det kan også være i de hensyn, der skal tages i forhold til kommuneplan, lokalplaner, klimatilpasningsplan etc., hvor det er relevant.

Metoder til kystbeskyttelse

Kystbeskyttelse, som kommunen kan give tilladelse til, er typisk:

- Kystfodring
- Skråningsbeskyttelse
- Bølgebrydere
- Høfder
- Diger
- Højvandsmure
- Kombinerede løsninger

Hvornår skal jeg søge om en tilladelse?

Du skal søge om tilladelse, hvis du vil:

- **etablere** helt ny kystbeskyttelse
- **udvide** eksisterende kystbeskyttelse
- **genoprette** eksisterende kystbeskyttelse. Du genopretter, hvis den nuværende kystbeskyttelse ikke længere har en kystbeskyttende funktion.
- **renovere** eksisterende kystbeskyttelse. Ved renovering forstås, at anlægget ændres enten i forhold til opbygning, materialevalg eller at du ændrer dimensionerne.
- **vedligeholde** kystbeskyttelse fra før 1988, der ikke er løbende vedligeholdt.

Hvad kan jeg gøre uden en tilladelse?

Du skal ikke søge om en tilladelse for at udføre helt almindelig vedligehold af lovligt opført kystbeskyttelse, hvis materialevalget og dimensionerne er uændret. En tilladelse forpligtiger typisk ejeren til at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand.

Et anlæg, der er etableret før 1988, er som udgangspunkt lovligt uden en tilladelse, da kystbeskyttelsesloven her første gang kræver, at fremtidige kystbeskyttelse har en tilladelse. Anlæg fra før 1988 kan vedligeholdes til den stand, de havde i 1988 med samme opbygning, materialer og dimensioner under forudsætning af, at der gennem årene er sket en løbende vedligeholdelse.

Hvis du ønsker at fjerne et kystbeskyttelsesanlæg, uden at der opføres et nyt, skal du anmelde det til kommunen (vand-natur@sonderborg.dk).

Hvordan søger jeg om tilladelse?

Du søger om tilladelse til at kystbeskytte via et særligt ansøgningsskema, som du finder på Sønderborg Kommunes hjemmeside: <https://sonderborgkommune.dk/borger/kystbeskyttelse>.

Kommunen har brug for en lang række oplysninger for at sikre en korrekt sagsbehandling. Det er vigtigt, at ansøgningen er så fyldestgørende som muligt for at sikre en hurtig og effektiv sagsbehandling ved kommunen og i det videre projektførløb, som blandt andet omfatter en udtalelse fra Kystdirektoratet. Sagsbehandlingen kan først starte, når vi har alle nødvendige oplysninger. Det kan være en god idé at få hjælp fra en kystteknisk rådgiver. Hvis kystbeskyttelsen er placeret på en matrikel, der ejes af en anden, er det nødvendigt at vedlægge en fuldmagt, også kaldet en samtykkeerklæring, fra ejeren. Du finder både samtykkeerklæring og en vejledning til ansøgningsskemaet på kommunens hjemmeside.

Ifølge planloven skal kommunen også vurdere, om projektet har en væsentlig indvirkning på miljøet.

Dette sker på baggrund af en VVM-anmeldelse, hvor du skal udfylde et særligt anmeldeskema, som du også finder på kommunens hjemmeside. Da denne anmeldelse indeholder mange af de samme oplysninger som ansøgningen, kan det være en fordel at vente med sende anmeldelsen til, vi har vurderet, at ansøgningen indeholder alle nødvendige oplysninger.

Ligger kystbeskyttelsesplanlægningen i landzonen, skal du huske at søge om landzonetilladelse.

Hvordan er processen?

Når vi vurderer, om ansøgningen indeholder alle nødvendige oplysninger, foretager vi samtidig en indledende afvejning af hensynene i kystbeskyttelseslovens formålsparagraf. Vi ser også på, hvad der ligger af eksisterende kystbeskyttelse på den aktuelle strækning. Der kan være behov for supplerende oplysninger eller tilretninger af projektet. Vi kan være nødt til at henlægge en sag, hvis vi ikke kan få de nødvendige oplysninger.

Hvis ansøgningen ikke lever op til formålsparagraffen, kan sagen afgøres med et begrundet afslag. Som part vil du altid blive hørt og få mulighed for at klage.

Når vi har modtaget alle nødvendige oplysninger, sender vi en kvittering med en orientering om det videre forløb. Vi orienterer også, når ansøgningen bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Ansøgningen bliver samtidig sendt i høring hos relevante myndigheder, herunder Kystdirektoratet og private interessenter som fx naboer. Interesseorganisationer bliver orienteret. Frist for alle høringsparter er minimum fire uger.

Høringssvarene kan give grund til ændringer af projektet eller specielle vilkår i afgørelsen. Hvis bemærkninger eller indsigelser får væsentlig betydning for afgørelsen eller er til ugunst for dig som ansøger, så bliver du selvfølgelig hørt. Det kan ske, at eventuelle ændringer er så væsentlige, at ansøgningen skal i høring hos alle parter igen.

Da kystbeskyttelsesplanlægningen er omfattet af reglerne om VVM, vil der sideløbende køre en proces med høring og screening af kystplanlæggets indvirkning på miljøet.

Når høring og sagsbehandling er gennemført, træffer kommunen en afgørelse. Den vil også indeholde afgørelser i forhold til andre lovgivninger – se under Hvem har ansvar for hvad? Afgørelsen bliver sendt direkte til ansøger og til de naboer og organisationer, der fik ansøgningen i høring. Derudover vil den blive offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Der er fire ugers klagefrist over afgørelsen. En eventuel klage har opsættende virkning. Opsættende virkning betyder, at så længe Miljø og Fødevareklagenævnet behandler klagen, gælder afgørelsen ikke. Aktiviteter og anlægsarbejde kan derfor ikke gå i gang, før klagefristen er udløbet.

Hvis der ikke bliver klaget over afgørelsen, kan projektet gå i gang, når klagefristen udløber. Dog kan Sønderborg Kommune alt efter lokalitet og projekttype stille vilkår om, at arbejdet kun må ske i vinterhalvåret mellem 1. oktober – 30. april af hensyn til naturen og badegæster.

Kommunalt fællesprojekt

Ansøgningsprocessen for et kommunalt fællesprojekt ligner meget processen for enkeltsager, men har dog en anden opstart. Her kan initiativet til et kystbeskyttelsesprojekt for en længere strækning af grundejere komme fra en enkelt ejer, en gruppe af ejere eller fra kommunalbestyrelsen. Hvis det ikke er kommunen, der starter processen, skal den eller de, der gerne vil sætte en proces i gang, sende en anmodning til kommunen.

Anmodningen skal indeholde en begrundelse og et forslag til hvilke ejendomme, der skal inddrages i projektet.

Det kan være hensigtsmæssigt tidligt i processen at oprette et kystbeskyttelseslag, der kan være projektejer og sparringspart, og som kan overtage driften af anlægget, når det er etableret.

Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om, at et projekt skal fremmes. Det sker på baggrund af en udtalelse fra Kystdirektoratet. Samtidig kan der indhentes en udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet. Dette er valgfrit, og det vil afhænge af den konkrete situation og om det er en fordel allerede på dette tidspunkt at inddrage ejerne af fast ejendom i processen.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter sig for ikke at fremme projektet, underretter vi de borgere, der har anmodet om igangsættelsen. Denne beslutning er en endelig afgørelse, som det er muligt at påklage. En beslutning om at fremme projektet er derimod ikke en endelig afgørelse, men alene et procestrin, og denne beslutning kan derfor ikke påklages.

Det næste trin er at udarbejde et detaljeret projekt og ansøgning med tilhørende VVM-anmeldelse. Er der interesse for, hvad der sker i den efterfølgende proces, og hvad rollefordelingen er, er I velkomne til at kontakte Vand og Natur for yderligere information.

Vil du vide mere?

- Du finder reglerne i kystbeskyttelsesloven på: www.retsinfo.dk
- Du kan læse mere om kystbeskyttelse på kommunens hjemmeside: <https://sonderborgkommune.dk/borger/kystbeskyttelse>
- På www.kystplanlægger.dk kan du finde en landsdækkende kortlægning af risikoen for oversvømmelse og erosion
- På www.kystatlas.dk kan du finde oplysninger om graden af akut og kronisk erosion samt fare for oversvømmelse og meget andet

Sønderborg Kommune
Vand og Natur
Rådhusstorvet 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 40 84
E: vand-natur@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk

Vand og Natur